

Magisterský studijní program "Americká studia" (2000)

Charakteristika oboru a jeho cíle

Obor "americká studia" (dále většinou "AS") lze chápat ve dvojitým smyslu. V prvním smyslu (a) jej lze opírat převážně o dějiny krásné literatury, o snahu založit poznání americké společnosti na jedné disciplíně, literární vědě. Toto tradiční pojetí rovněž staví na lingvistickém bádání. Ve druhém smyslu (b) lze tento obor koncipovat jako interdisciplinární, s důrazem na poznání nejen literatury a jazyka, ale kultury v širším slova smyslu, dále pak o studium americké společnosti, amerických dějin, politického systému, vývoje mezinárodně-politického i vnitropolitického.

Lze oprávněně konstatovat, že v komunistických dobách existoval obor "americká studia" pouze v prvním smyslu (a). Dnes je Katedra amerických studií Institutu mezinárodních studií FSV UK (dále jen "KAS") jediným univerzitním pracovištěm v České republice, které usiluje o pěstování amerických studií podle druhého, interdisciplinárního přístupu (b).

Jistě není třeba dvakrát zdůrazňovat, proč je třeba pěstovat a prohlubovat studium Spojených států amerických. Spojené státy jsou již od počátku 20. století hospodářsky nejsilnějším státem světa, od druhé světové války také státem s největší mezinárodně politickou vahou. V roce 1999 se Česká republika vstupem do aliance NATO stala spojencem USA.

Bez ohledu na postoje vnějších pozorovatelů hrají Spojené státy prvořadou roli nejen ve světové ekonomice a vědě, ale působí též jako laboratoř, v níž se zkoušejí a ověřují modely budoucího vývoje přinejmenším té vyspělejší části lidstva. V minulosti to platilo například o vznikajících méně formálních vztazích mezi generacemi, zatímco dnes se v USA klade značný důraz na problémy mezirasového soužití a nejrozumnějších menšin.

Ze všech uvedených důvodů i mnohých dalších je velmi důležité, aby česká inteligence znala Spojené státy hlouběji než dnes, aby se k nám informace o americké "laboratoři" nedostávaly především zprostředkovaně přes různé evropské státy, které je vždy zatíží vlastní "bagáží". Nejde ale jen o specialisty na Spojené státy, kteří se uplatní v různých oblastech života. Je nutno položit pevnější základy pro "americká studia" jako interdisciplinární obor.

2) Uplatnění a profil absolventa

Absolventi oboru AS nacházejí uplatnění ve státních institucích, například na Ministerstvu zahraničních věcí ČR, v dalších institucích státní správy, v Armádě ČR, v médiích.

V neposlední řadě je mimořádně důležité, aby akademicky založení a schopní absolventi měli možnost jak pokračovat v doktorandském studiu, tak přispět k upevnění a dalšímu růstu AS, mladého a významného interdisciplinárního programu, jako pedagogové.

Jak je patrné například z médií a chabé úrovně žurnalistu v nich, v české společnosti existuje značný deficit nejen faktických znalostí, ale i hlubšího pochopení Spojených států. Doufejme, že tento deficit alespoň zčásti vyrovnají absolventi programu AS.

Každý absolvent studia magisterského cyklu AS musí do přiměřené hloubky poznat a pochopit dějiny USA, seznámit se s různými interpretacemi hlavních dějinných událostí a period, musí se seznámit s americkým politickým systémem, s Ústavou USA (první moderní a nejstarší dosud platnou demokratickou ústavou na světě). Absolvent se dále seznamuje s mezinárodně politickou a mezinárodně právní problematikou související s USA, poznává právní systém USA, seznamuje se s hlavními tématy společenské diskuse v USA v období od

r. 1945, a seznamuje se též s dějinami a politickým systémem Kanady.

V alternativních a povinně volitelných předmětech dostávají studenti možnost, aby se hlouběji seznámili s partikulárními tématy a problematikami: například vztahy mezi USA a záp. Evropou ve studené válce, americkým myšlením a měnícími se společenskými hodnotami, Ústavou, výtvarným uměním, vlivem americké hudebnosti, kupř. jazzu, na českou kulturu. Mladí doktorandi se ve svých kurzech zabývají fenomény jako je přistěhovalectví, americká politika vůči Číně, atd.

Poznámka: tento text připravil v srpnu 2000 doc. Miloš Calda v souvislosti se žádostí o akreditaci oboru. Stylisticky upraveno v březnu 2012.